

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/48/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712211822
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3712211822.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Emílie Zimovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpený spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 20. septembra 2013, č.k. 7C/149/2012 - 16, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ od odporcu domáhal zaplataenia náhrady majetkovej škody vo výške 125,- Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 330,- Eur z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Trenčín. Rozhodnutie, ktoré po právnej stránke odôvodnil poukázaním na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia, ďalej ust. § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, 4, § 9 ods. 1, 2 a § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, založil na skutkovom základe vyplývajúcom z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 6Er/5/2009. Z uvedeného spisu zistil, že dňa 09.01.2009 súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý doručil Okresnému súdu Považská Bystrica žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému Ľubomírovi Vojtekovi za účelom vymoženia peňažnej pohľadávky, a to na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., zo dňa 11.09.2008 sp. zn. SR 08268/08. Okresný súd Považská Bystrica vydal dňa 21.01.2009 poverenie č. 5306*038297. V danej súvislosti poukázal na skutočnosť, že poverenie na vykonanie exekúcie bolo vydané 12 dní po doručení žiadosti, čím bolo vyvrátené tvrdenie navrhovateľa, že exekučný súd bol 183 dní nečinný pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia. Preto konštatoval, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia v zákonnej lehote. K uplatnenej majetkovej škode uviedol, že navrhovateľ nekonkretizoval, či ním uplatnené paušálne náklady predstavujú skutočnú škodu alebo ušlý zisk a neuniesol tak bremeno tvrdenia. Dospel k záveru, že náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca a náklady na udržiavanie a správu informačného systému musel navrhovateľ vynaložiť aj vtedy, ak by exekučný súd o žiadosti o udelenie poverenia rozhodol v zákonnej lehote. V tomto smere navrhovateľ nekonkretizoval o aké pracovné výkony, v súvislosti s ktorými malo dôjsť k vzniku škody, ide, aké náklady na udržiavanie a správu informačného systému mu mali vzniknúť v období tvrdeného omeškania súdu, keď malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu súdu, aké urgencie (či už elektronické, listové alebo telefonické) boli zo strany navrhovateľa resp. jeho zamestnancov exekučnému súdu zaslané, keďže z dôkazu, navrhnutého zo strany navrhovateľa t.j. exekučného spisu,

vykonanie žiadnych urgencií nevyplýva. Mal teda za to, že navrhovateľ neunesol nielen dôkazné bremeno, ale ani bremeno tvrdenia ohľadom prípadného vzniku škody. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ nepreukázal samotný vznik škody, dokazovanie, resp. vyhodnotenie tvrdení o výške škody, ktorá mu mala vzniknúť, označil za nehospodárne. Ďalej dôvodil, že v danej veci nemožno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou, keď mal za to, že žiadna škoda nevznikla a pokiaľ by aj navrhovateľ zdokladoval náklady na udržiavanie a správu informačného systému, nepreukázal by ich spojitosť s nedodržaním lehoty na rozhodnutie, t.j. žeby mu náklady nevznikli aj za situácie, ak by bolo rozhodnutie vydané v zákonnej lehote. V súvislosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom bol toho názoru, že oneskorené rozhodnutie v prejednávanej veci nezasahuje do práv navrhovateľa v takej miere, žeby bolo na mieste priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. V nadväznosti na dôvody navrhovateľa pre priznanie nemajetkovej ujmy uviedol, že navrhovateľ nepreukázal, že by v dôsledku doby rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia povinný subjekt zanikol. Aj ak by povinný zomrel, Občiansky zákonník upravuje postup, ako si môže navrhovateľ ďalej uplatniť svoju pohľadávku v dedičskom konaní. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je podľa jeho názoru objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného resp. exekútora s povinným a tak isto nie je dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože obvykle dôvodom neplnenia dluhu povinným je jeho nesolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní ako aj dôvodom na samotné uzavretie zmluvy o úvere. Navrhovateľ navyše nijako bližšie nekonkretizoval zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov, nespresnil, v čom a ako oneskorené rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia ovplyvnilo ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa. K požiadavke navrhovateľa, aby súd konštatoval porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov uviedol, že existenciu zbytočných prietahov v súdnom konaní môže určiť len Ústavný súd SR, ktorý má právomoc rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb. Vzhľadom na skutočnosť, že nemal preukázané splnenie všetkých podmienok nevyhnutných pre konštatovanie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, nerozhodoval o základe veci medzitimným rozsudkom tak, ako to navrhoval navrhovateľ a rovnako nepriznal navrhovateľovi majetkovú škodu ani nemajetkovú ujmu a jeho návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods.1 O.s.p. a odporcovi z dôvodu, že mu žiadne trovy konania nevznikli, náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a prejednanie. Namietal, že v prejednávanej veci rozhodoval vylúčený sudca. Názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu podľa jeho názoru neobstojí, preto podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom má byť zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Ďalej uviedol, že konečné rozhodnutie vo veci súdom vylúčeným sudcom neprichádza do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania v zmysle ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému legálne nepripustil odvolanie. Súd sa tiež nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p., kedy navrhovateľ trval na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Tiež nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodnutí vychádzal s tým, že súd rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľovi vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkami k veci. Nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom vyjadriť a tým, že sa vo veci neuskutočnilo ústne pojednávanie, porušil práva navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Vyjadril presvedčenie, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania a upozornil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Kontradiktórnosť sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane alebo žiadnej z nich. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz však v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, a to vzhľadom k faktu, že vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Doplnil, že v prípade, ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie, mal súd postupovať podľa ust. § 153b O.s.p. a mal vydať rozsudok pre zmeškanie. Namiesto toho však bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám a následne vo veci meritórne rozhodol ignorujúc vyššie citované ustanovenie.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. po nariadení odvolacieho pojednávania, ktorého sa účastníci konania nezúčastnili na ktorom po podaní stručnej správy o priebehu konania oboznámil prečítaním listinných dôkazov návrh č.l. 1 - 4, pripojený spis Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 6Er/5/2009, žiadosť o udelenie povarenie doručenu dňa 09.01.2009, vydané poverenie zo dňa 21.01.2009, rozsudok súdu prvého stupňa č.l. 16 a odvolanie navrhovateľa s prílohami č.l. 17 - 26.

Krajský súd na danom pojednávaní z obsahu exekučného spisu Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 6Er/5/2009 zároveň zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola na exekučný súd doručená dňa 09.01.2009 s tým, že exekučný súd vydáva poverenie dňa 21.01.2009.

Z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku veta druhá platného a účinného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia vyplýva, že ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu zo zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu.

Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv alebo právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ust. § 17 ods. 1, 2, 3 cit. zákona v znení účinnom do 31.12.2012 sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postup, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b/ závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Z ust. § 101 ods. 1 a § 120 ods. 1 O.s.p. vyplýva procesná povinnosť účastníka konania tvrdiť skutkové okolnosti, z ktorých odvodzuje právo alebo povinnosť protistrany a procesná povinnosť označiť dôkazy, ktorými chce preukázať pravdivosť ním tvrdených skutočností. Ide o základné povinnosti účastníka sporového konania. Dôkazné bremeno sa chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia. Táto zodpovednosť sa prejaví v jeho procesnom neúspechu. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu, aby rozhodol o veci samej aj v prípadoch nepreukázania určitej skutočnosti, ktorá bola významná pre rozhodnutie podľa hmotného práva. Rozsah dôkazného bremena vyplýva z hmotného práva, z príslušnej hmotnoprávnej normy. V zásade platí, že dôkazné bremeno má ten, komu je podľa hmotného práva na prospech existencia určitej skutočnosti.

Označenie dôkazov nie je iba procesnou povinnosťou účastníkov konania, ale aj ich procesným oprávnením. Uplatnenie tohto práva je však časovo limitované s tým, že v zmysle ust. § 120 ods. 4 O.s.p. sú účastníci povinní označiť všetky dôkazy alebo skutočnosti najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie na súde prvého stupňa. Právomoc súdu konať o veci, o ktorej sa žalobný návrh týka v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dôkazov a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutia, ktoré z nich budú v rámci vykonávania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania.

V preskúmvanej veci bol navrhovateľ riadne predvolaný na pojednávanie pred odvolacím súdom, čím mu bola vytvorená možnosť predkladať návrhy a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom napriek takto poskytnutej možnosti navrhovateľ svoje oprávnenie nevyužil a predmetného odvolacieho pojednávania sa nezúčastnil.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR nemožno chápať tak, že by súd nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie tohto práva.

Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje vec prejednať v neprítomnosti účastníka, ktorý i keď bol riadne predvolaný, nedostavil sa na pojednávanie a ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, čo je prejednávaný prípad.

Z tohto predpokladu vychádza aj ust. § 119 O.s.p., v zmysle ktorého pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

V zmysle ust. § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Navrhovateľ svoj návrh v prejednáwanej veci založil na tom skutkovom tvrdení, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu, ktorý nerozhodol o udelení poverenia v prospech súdneho exekútora v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote.

Ako vyplýva zo zisteného skutkového stavu, v prejednáwanej veci exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 12. deň po doručení žiadosti, teda v rámci zákonom stanovenej 15 - dňovej lehoty, preto nemožno v danej súvislosti hovoriť o nesprávnom úradnom postupe, ako to tvrdí navrhovateľ.

Na základe uvedeného odvolací súd zdôrazňuje, že na to, aby bolo možné zaoberať sa samotnou skutočnou škodou, prípadne ušlým ziskom, by bolo potrebné v prvom rade konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu tak, ako to predpokladá ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z..

V náväznosti na vyššie uvedené je potom nutné uviesť, že na to, aby sa ďalej súd mohol zaoberať prípadnou nemajetkovou ujmu, tak ako to predpokladá ust. § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., by v prvom rade muselo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu. Pokiaľ vychádzame zo základnej premisy, že k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu vôbec nedošlo, nie je dôvod sa v prejednáwanej veci zaoberať ani prípadnou výškou nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia.

Čo sa týka jednotlivých odvolacích námietok, odvolací súd nezistil, že by bola navrhovateľovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, že by vo veci rozhodoval vylúčený sudca, prípadne, že by súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ani že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces s tým, že neobstojí námietka zo strany navrhovateľa v tom smere, že v prejednáwanej veci rozhodoval vylúčený sudca. Ako vyplýva z obsahu spisu súdu prvého stupňa, o námietke navrhovateľa ohľadom zaujatosti sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie, bolo právoplatne rozhodnuté pre všetky konania pôvodne spojené a vedené na súde prvého stupňa pod sp. zn. 7C/113/2012 uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23. októbra 2012 pod sp.zn. 19NcC/534/2012, kedy krajský súd rozhodol, že sudca Okresného súdu Považská Bystrica JUDr. Róbert Jankovský nie je vylúčený z prejednania a rozhodovania veci. Čo sa týka samotnej námietky ohľadom rozhodovania vylúčeným sudcom, odvolací súd zdôrazňuje, tak ako bolo uvedené už v predchádzajúcom rozhodnutí, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia navrhovateľa svojim nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona 514/2003 Z.z.. Odvolací súd tiež poukazuje na to, že Ústavný súd SR opakovane odmietol sťažnosti navrhovateľa, ktorými namietal porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu a spravodlivý proces z dôvodu, že krajský súd nevylúčil všetkých sudcov okresných súdov, pričom svoj nárok odvodzuje od postupu tohto okresného súdu.

Odvolací súd rovnako nezistil, že by súd prvého stupňa v prejednávanej veci aplikoval nesprávne právne predpisy a preto v konečnom dôsledku rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 a ust. § 151 ods. 1, 2 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi v konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu trovy odvolacieho konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e p r í p u s t n é .